

Vergaderjaar 2025–2026

26 643

Informatie- en communicatietechnologie (ICT)

33 009

Innovatiebeleid

Nr. 1424

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN
KLIMAAT, DE STAATSSECRETARISSEN VAN DEFENSIE EN VAN
BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES EN DE
MINISTERS VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP, VAN
VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT EN VAN LANDBOUW,
VISSERIJ, VOEDSELZEKERHEID EN NATUUR**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 oktober 2025

Met veel waardering voor de inspanning van alle betrokkenen informeren wij met genoegen uw Kamer middels deze brief over de honorering van Europese cofinanciering voor de realisatie van de Nederlandse AI-fabriek in Groningen.

Op 27 juni jl. is uw Kamer geïnformeerd over de indiening van een Nederlands voorstel voor de realisatie van een AI-fabriek in Groningen (Kamerstuk 26 643, nr. 1265). Om Nederland sterker te positioneren op het gebied van kunstmatige intelligentie (AI) en om de kansen van deze technologie verantwoord te verzilveren, is het noodzakelijk hierin gericht te investeren.

Naast de vereiste randvoorwaarden, zoals passende regelgeving en investeringen in het ecosysteem, zijn investeringen in AI-infrastructuur van groot belang voor ons concurrentievermogen en digitale open strategische autonomie. Deze infrastructuur vormt de basis voor zowel de ontwikkeling van (nieuwe) AI-modellen als het gebruik van AI-toepassingen.

Een publiek gefinancierde AI-fabriek vormt een belangrijke stap om deze infrastructuur toegankelijk te maken voor innovatieve bedrijven (zoals startups en mkb), de wetenschap en overheden. Daarmee krijgen zij in de pre-commerciële fase toegang tot rekenkracht, data en expertise om te werken aan het ontwikkelen en testen van AI-modellen en -toepassingen. Dit zal het innovatieve vermogen van Nederland verhogen en toptalent aantrekken.

De voorgestelde AI-fabriek richt zich op de ontwikkeling en het onderzoek naar AI-modellen en -toepassingen binnen onder meer de sectoren defensie en veiligheid, maakindustrie, energie, gezondheid en zorg, en landbouw. De keuze voor Groningen als locatie draagt bij aan de *Economische Agenda voor Groningen en Noord-Drenthe* van *Nij Begun* en sluit aan bij de ambitie om daar een sterk innovatief AI-ecosysteem te bevorderen. Daarnaast biedt de regio de benodigde energiecapaciteit en fysieke ruimte.

Besluit van de EuroHPC Governing Board

Op 9 oktober jl. is tijdens de vergadering van de EuroHPC Governing Board officieel besloten om de EU-cofinanciering voor de Nederlandse AI-fabriek te honoreren. Het gaat om een bijdrage van ongeveer € 71,7 miljoen, in aanvulling op de reeds gereserveerde bijdrage van € 130 miljoen van Rijk en regio. De reeds gereserveerde bijdrage is voor € 70 miljoen afkomstig van ondergetekende departementen en maximaal € 60 miljoen euro vanuit de regio Groningen en Noord-Drenthe. Met dit besluit is de gevraagde Europese subsidie goedgekeurd. Hiermee kan een totale investering van ruim € 200 miljoen in de AI-fabriek worden gedaan.

Daarmee is het mogelijk dat de realisatie van de AI-fabriek door het consortium, bestaande uit de Stichting Nederlandse AI-fabriek, SURF, de AI Coalitie voor Nederland (AIC4NL), TNO en Samenwerking Noord (SN) (hierna: *het consortium*), van start kan gaan, onder voorbehoud van de autorisatie van de Suppletoire Begroting September door de Eerste Kamer. Dit gebeurt onder de voorwaarden en verplichtingen die voortvloeien uit de EuroHPC-verdragen, Europese en nationale wetgeving, en de voorwaarden voor cofinanciering vanuit het Rijk en de regio.

Wij streven ernaar uw Kamer in het laatste kwartaal van dit jaar nader te informeren over de voortgang, de vaststelling van de beschikking en de planning voor de realisatie en exploitatie van de AI-fabriek in Groningen. De beschikking regelt in beginsel de formele toekenning van de nationale middelen aan het consortium, inclusief de bijbehorende voorwaarden, verplichtingen, mijlpalen en verantwoordingen.

De Minister van Economische Zaken,
V.P.G. Karremans

De Staatssecretaris van Defensie,
G.P. Tuinman

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken,
E. van Marum

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
G. Moes

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
J.A. Bruijn

De Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
F.M. Wiersma